

6. Historie za zdmi muzea ukrytá ...

Muzea patří mezi tzv. paměťové instituce (dále např. archivy, knihovny), které budoucím generacím uchovávají předměty z minulosti. Mezi těmito „svědky dob minulých“ můžeme najít např. plakáty, které měly v námi sledované době za úkol propagovat tehdy vládnoucí ideologii.

Otázky:

- 1) Popište tento plakát (pozorně si všimněte detailů).
- 2) Jaké pocity ve vás plakát vyvolává?
- 3) Jaký byl záměr tvůrce plakátu? Co chtěl sdělit?
- 4) Jaký byste dali plakátu název?

7. Rok 1948 – jeden z milníků 20. století

Pokuste se zamyslet nad následujícími otázkami:

- 1) Proč se hlavními mocnostmi po roce 1945 staly Spojené státy americké a Sovětský svaz?
- 2) Proč se svět rozdělil po druhé světové válce na dva nepřátelské mocenské bloky?
- 3) Jaké byly hlavní příčiny toho, že se Československo zařadilo po roce 1948 do tzv. východního bloku?
- 4) Pokuste se shrnout, proč byl rok 1948 jedním z milníků dějin 20. století.

Tento materiál vznikl v rámci projektu „Dotkni se 20. století!“, který je financován z prostředků ESF a státního rozpočtu ČR.

www.dvacatestoleti.eu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

NÁRODNÍ
MUZEUM

20. dotkni se!
století!

2. Práce s textem

Dne 17. března 1948 vystoupil americký prezident Harry Truman v kongresu a ve své řeči se vyjádřil ke zhoršující se mezinárodní situaci. Následující ukázka pochází z jeho projevu:

„Téměř tři roky uplynuly od konce největší ze všech válek, ale mír a stabilita se prozatím do světa nenavrátily. [...] Současná situace ve světě v první řadě není výsledkem přirozených problémů, které následují po ukončení války. Je způsobena zejména skutečností, že jeden národ nejen odmítl spolupracovat při ustanovování míru, ale – ještě hůře – snaží se mu aktivně zabránit. [...] Sovětský svaz a jeho agenti zničili nezávislost a demokratický charakter řady národů ve východní a střední Evropě. [...] Tragický konec Československa způsobil šok v civilizovaném světě. Nyní probíhá nátlak na Finsko a v ohrožení se ocitá celý Skandinávský poloostrov. Řecko se nachází pod přímým vojenským útokem rebelů, kteří jsou aktivně podporováni sousedními komunistickými státy. V Itálii se komunistická menšina pokusila odhodlaně a agresivně převzít kontrolu nad touto zemí.“

Otázky k textu:

- 1) Proč americký prezident Truman obvinil ve svém projevu Sovětský svaz z nerespektování nezávislosti některých evropských států? Týkalo se to také Československa?
- 2) Které země a z jakého důvodu byly podle Trumana Sovětským svazem ohrožovány?
- 3) Prezident Truman ve svém projevu zmiňuje, že ani po ukončení druhé světové války nezavládl ve světě mír. Jaké důvody tomu Truman přisuzoval?
- 4) Lze tento projev interpretovat jako konec spojení mezi Spojenými státy americkými a Sovětským svazem, které se vytvořilo během druhé světové války?

3. Do následujícího textu doplňte níže uvedené výrazy:

V únoru roku 1948 došlo v k politickému převratu. Ihned po převzetí moci nastolila totalitní politický systém. Tento převrat západní země šokoval, neboť potvrdil rozdělení Evropy a světa tzv. oponou. Na Západě panovaly obavy z šíření komunismu do dalších zemí, a proto začali být někteří jeho příznivci pronásledováni. Příkladem toho mohou být, kde byli sympatizanti s komunismem ostrakizováni. Iniciátorem tohoto „honu na čarodějnice“ se stal senátor Joseph V zemích náležejících do sféry vlivu Sovětského svazu ale docházelo k pronásledování odpůrců režimu v daleko větší míře. Probíhaly zde vykonstruované politické procesy, v nichž byli někteří obžalováni odsouzeni k trestu smrti. Například v Československu proběhl v roce 1950 proces s Miladou

Horáková

Komunistická strana Československa (KSČ)

McCarthy

Spojené státy americké

Československo

železná

4. Události roku 1948

V roce 1948 došlo k celé řadě významných událostí. Spojte následující události se zemí, ke které se vztahují:

Únorový převrat komunistické strany	Řecko
Berlínská krize	Československo
OSN přijala rezoluci o vzniku židovského státu	Spojené státy americké
Znovuzvolení Harryho Trumana prezidentem	Izrael
První poválečné olympijské hry	Velká Británie
Občanská válka	Německo

5. Jsou tato tvrzení pro rok 1948 pravdivá?

V době únorové krize byl československým prezidentem Edvard Beneš.	ano	ne
Zemřel J. V. Stalin, generální tajemník KSSS.	ano	ne
Na Pyrenejském poloostrově panovaly autoritativní režimy Antónia Salazara a Francisca Franka.	ano	ne
Podobně jako Československo, i Finsko se zařadilo do východního bloku.	ano	ne
Ve Spojených státech amerických probíhalo pronásledování příznivců komunistické strany.	ano	ne
V Československu začala první vlna politických procesů s opozicí komunistického režimu.	ano	ne

